

FFV-U-rond med Roine

– Man kan inte ta blodprov och puls på samma gång under så kort rond!

Nej, det är inte företagsläkaren som står bakom detta påstående.

Det är industriminister Roine Carlsson, som besökte FFV-U i Arboga för första gången den 24 januari 1985.

"Doktor" Roine fällde kommentaren, när han ombads beskriva sina första intryck av detta förslag.

Roine Carlsson är väl förtrogen med FFV och dess verksamhet, enligt egen utsago. Innanför grindarna på FFV Underhåll i Arboga har han dock inte befunnit sig tidigare. Ministern bjöds på en rundvandring, för att få se något av arbogadivisionernas resurser.

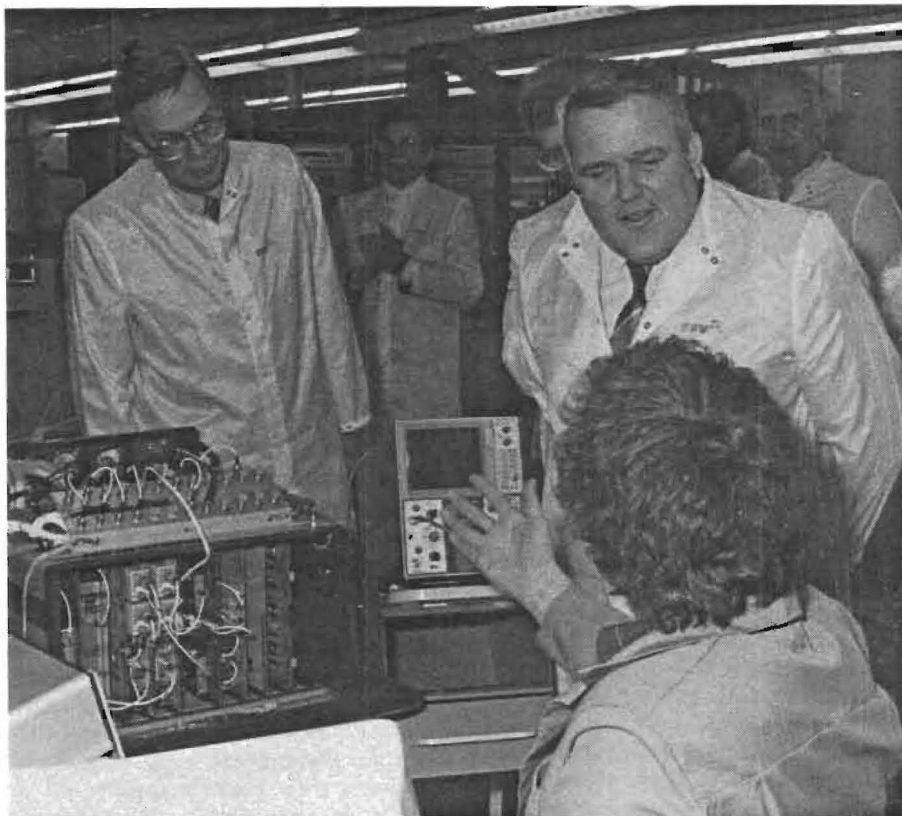
– Jag är imponerad av den kompetens och kunskapsnivå jag möter på överallt, sa Roine efter inblicken i verkstäder och tekniska kontor.

Division Avionik visade bland annat en av sina autotestare, ATS 10. Där kom Roine i samspråk med teleingenjör Sören Andersson, som just höll på med testutprovning av signalbehandlingsenheten i PS 46, Jaktviggens radar.

Industriministern tyckte det verkade komplicerat och frågade vilken utbildning Sören har för att klara detta jobb.

– Jag har tekniskt gymnasium, plus att jag gjorde lumpen vid en markradaranläggning. Övrig vidareutbildning har jag fått inom division Avionik, sa Sören.

Att Roine blev både imponerad och intresserad av autotesttekniken var in-

Roine Carlsson pratade länge med Sören Andersson, AF45.

– Det verkar komplicerat, var Roines kommentar, när Sören visade autotestaren ATS 10.

Foto: Ingemar Kjellberg.

te att ta miste på.

Till U-aktuelltts utsände återkom han senare till möjligheterna att specialutbilda sig inom företaget:

– Det är verkligen bra att FFV Underhåll har den målsättningen, sa Roine.

Efter besöket i Arboga, där Roine även fick tillfälle att tala med företags-

ledningen och ansvariga chefer, åkte han vidare till FFV/HK i Eskilstuna för fortsatta FFV-diskussioner.

Under fredagen den 25 januari besökte ministern C E Johansson, FFV Underhåll i Linköping, samt sektor Materialteknik.

Om detta besök återkommer vi i koncerntidningen FFV-nytt.

ARBOGA

Det är stora omflyttningar på gång inom division Motors MG-avdelning i Berget. Avdelningschefen och hans medarbetare möter du på

– sidan 6 –

ARBOGA

Hur står det till med sektion Elektronikproduktion, AF70, inom avdelning Flygelektronik? Om dagsläget och framtiden kan du läsa på

– sidan 10. –

LINKÖPING

Tillverkningsavdelningen vid FFV Underhåll i Malmslätt har varit föremål för utredningar den senaste tiden. Siewert Babtist beskriver situationen på

– sidan 12 –

Utveckling eller avveckling?

- **Ingenting är så bra att det inte kan bli bättre.**
- **Människans vilja att utforska, utveckla och göra saker bättre är och kommer att vara stark.**
- **I många länder finns goda förutsättningar för att den viljan (enligt andra punkten) ska ge resultat.**

Det här betyder att förutsättningarna för en viss verksamhet idag är överspelade i morgon, nästa år eller om tio år.

I ett tekniskt högstående företag som FFV ser vi ständigt nya resultat av forskning och utveckling.

Ett exempel: Flygmotorers effekt förbättras ständigt samtidigt med att bränsleförbrukning, bullernivå och antal ingående delar minskas. Som följd av höjd effekt kan nya passagerarflygplan drivas av två motorer i stället för som tidigare tre eller fyra. Eller så utnyttjar man höjda effekten till att bära mera last eller till att minska motorns storlek och vikt.

Ett annat mål med utvecklingen uppstår när man också: färre flygplan, färre och modulbyggda motorer, färre delar betyder mindre underhållsvolym och därmed sänkta underhållskostnader.

Har inte medaljen någon baksida då? Jo visst: utvecklingskostnaderna rusar uppåt liksom kostnaderna för alltmer komplicerade maskiner, utrustning och material som behövs för tillverkning och underhåll.

System

Tidigare var det mycket mer än nu upp till piloten i ett flygplan att på egen hand utföra sin uppgift. Nu hänger allt ihop i allt större och mer komplexa system, vars effektivitet beror av hur effektivt alla ingående delsystem och delar samverkar. Förr gällde det att ha kvantitet för att få effekt. Nu gäller det att systemet ska fungera. Och för det behövs mycket insatser av specialister i projektering, planering, programmering, uppföljning och vidareutveckling av systemet.

Kostnader

Utvecklingen inom flygområdet slukar enorma resurser, samtidigt som priset på pengar ökar snabbt med stigande ränta och minskande inflation. Tidigare fanns många enskilda företag som var

för sig kunde utveckla nya flygplan, motorer, apparater, o dyl. Nu är kostnaderna så höga att mycket få företag och länder enskilt kan ta risken av att satsa på sådan utveckling. Exempelvis räknar man med att utvecklingen av en ny flygmotor, kallad V2500, för civil användning ska kosta bortåt 20 miljarder kronor. Samtidigt pågår på annat håll utveckling av en konkurrerande motortyp.

Med sådana ekonomiska risker måste det till samarbete.

För utvecklingen av V2500 samarbetar sju företag i fem länder (USA, England, Västtyskland, Italien och Japan).

Nu finns många exempel på sådana samarbetsprojekt:

- SF340: SAAB + Fairchild
- JT8D-219: Pratt & Whitney + Volvo Flygmotor + -
- IG JAS: SAAB + Ericsson + Volvo Flygmotor + FFV

Sysselsättning

Då många länder hade egen flygindustri eller underleverantörer till flygindustrin kunde någorlunda jämvikt i sysselsättningen bibehållas. Med nuvarande koncentration av flygindustrin uppstår problem. I länder med liten flygindustri ställs motköpskrav på exporterande länder. Ett sätt att uppfylla sådana krav är att åta sig att till köparen leverera rätten till och kunskapen för underhållet. Sedan går olika köpare (flygbolag) kanske samman i en samarbetsgrupp där underhållsarbetet delas upp sinsemellan för att minska investeringarna och höja gruppens konkurrenskraft.

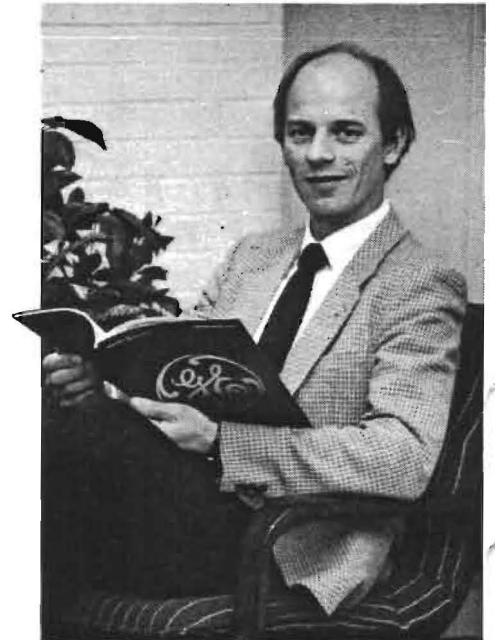
SAS ingår i en sådan grupp tillsammans med holländska KLM, schweiziska SWISSAIR och franska UTA. På den militära marknaden kompliceras bilden ytterligare av att utöver samarbetsgrupper (till exempel NATO) finns kraven på beredskap, som oftast hindrar marknadsutveckling.

Det här kan ge såväl positiva som negativa effekter, där varje företag försöker skapa bästa möjliga situation för egen del.

Hopplös situation för FFV Underhåll?

Nej, det behöver det inte vara. Men vi måste se till vissa saker:

- Verksamheten måste renodlas till det vi är mycket bra på och baseras på lönsamhetskrav.
- Vi måste samarbeta med andra företag i och utanför Sverige.

Rune Lindberg, chef för division Motor vid FFV Underhåll, förordar en optimistisk inställning till företagets framtid.
Foto: Hans Hedin

- Vi måste ha fantasi och vilja för förändringar till nya verksamhetsformer och affärsområden samt vara effektiva i genomförandet.

Jag tycker vi kan vara optimistiska. Det finns både vilja och förmåga inom FFV-U. Emellanåt hörs synpunkter och frågor om företagsformen, verk eller bolag. Det är avgörande för oss att vi kan agera på lika villkor som andra företag. Och att vi kan gå in i nationella och internationella samarbetsprojekt.

Intern intressekonflikt?

Det beror på vilken grund man bedömer utvecklingen. Det blir alldeles säkert intressekonflikter inom FFV Underhåll om vi ska förändra och utveckla på basis av otydliga eller tveksamma motiv eller om de långsiktiga målet är eller uppfattas oklart.

Det borde inte behöva bli konflikter inom företaget eftersom alla bör kunna samlas kring ett långsiktigt mål som logiskt bryts ner i delmål och tjänar som riktmärken för de korta stegen.

Våra konkurrenter är ju de enda som vinner på om vår företagsutveckling skulle vända och börja gå dåligt.

Rune Lindberg

Känd kvalitetsprofet **QUALITY** återkommer till FFV-U **CORNER**

Charlie Armstrong, den välkände kvalitetskonsulten från England, kommer inom kort tillbaka till FFV Underhåll.

I slutet av mars ska han föreläsa vid två endagsseminarier, som i första hand riktar sig till avdelningscheferna inom företaget.

Den tredje föreläsningdagen vänder sig kvalitetsprofeten till sektorchefen, samt cheferna för våra divisioner och staber.

Charlie Armstrong underströk redan vid sitt senaste besök i november 1983 att "kvaliteten i ett företag alltid speglar ledningen".

De chefer som inte utnyttjat den här möjligheten tidigare, bör göra det nu, manar sektorchefen Tommy Johansson.

Charlie Armstrong har tidigare gästat FFV Underhåll under 1983.

– De kunskaper jag förmedlar grundar sig till stora delar på mina egna erfarenheter. Jag ser det som min uppgift i sammanhanget, att presentera de olika redskap som krävs för att höja kvaliteten. Sedan kommer det an på företaget att göra bruk av dem, sa Charlie Armstrong vid sitt besök i november 1983.

Den gången gav han också ett högt betyg till FFV-ledningen, för att man har principen att låta kvalitetsmedvetandet spridas från toppen av företagshierarkin och ned genom organisationen:

– Det är det idealiska sättet att styra kvalitetstänkandet och höja kvaliteten i ett företag, sa mister Armstrong.

Tre dar i rad

Det första seminariet äger rum den 27 mars i Linköping. Nästa dag, den 28 mars, kommer Charlie Armstrong till Arboga.

Tema för dessa dagars föreläsningar är: "Middle Management Commitment

to Quality". Som framgår av temat är dessa seminarier "specialkonstruerade" för avdelningscheferna.

Den 29 mars samlar sektorchefen sina närmast underställda chefer till seminariet "Top Management Commitment to Quality".

Viktiga dagar

– Då vi i chefsbefattningar på ett bättre sätt måste lära oss hantera kvalitetsstyrning som management-verktyg, är det speciellt viktigt att de som inte kunnat delta på tidigare seminarier verkligen utnyttjar den möjlighet som nu ges, säger Tommy Johansson och fortsätter:

– Det ska också poängteras att de seminarier, som kommer att anordnas under året och den kvalitetsutbildning som nu börjar bedrivs inom vår sektor, inte får bli isolerade aktiviteter. De måste följas upp inom avdelningarna, inte bara i ord, utan även i handling. Det gäller att visa att vi verkligen lever som vi lär!

Division Export besökte Jakarta

Ingemar Hansson, chef för division Export vid FFV Underhåll, visar FFV-skärmarna och förmedlar dess budskap till den indonesiske ministern professor Habibie.

"Technology Sweden" är namnet på en exportstödande satsning som Exportrådet och några svenska exportföretag gör i Sydostasien.

I början av december 1984 besökte "Technology Sweden" Jakarta i Indonesien.

FFV Underhåll fanns på plats genom Ingemar Hansson, chef för division Export.

Vid besöket i Jakarta medverkade dessutom svenska statsråd och motsvarande statsråd från mottagarlandet.

För inledningstalet svarade energiminister Birgitta Dahl.

Nästa talare blev professor Habibie, Indonesiens minister för Teknologi och Utveckling.

Stort intresse

Professor Habibie har tidigare arbetat bland annat inom MBB, den västtyska flygmotorfabrikanten. Det visade sig att han hade kvar ett stort intresse för flyg och flygkommunikationer, när han nu deltog i "Technology Sweden".

Ingemar Hansson tog tillfället i akt och redogjorde för professor Habibie om sektor Underhålls resurser och kunskaper inom flygområdet. Därmed har division Export introducerats även i Jakarta.

Mätteknik lär ut konsten att använda ATLAS-språket

Att Avioniks avdelning Mätteknik har ett digert utbud genom sin Teknikutbildning, torde vara välbekant för de flesta vid det här laget.

Däremot visste du kanske inte att sektionen numera även erbjuder kurser i det internationella programmeringsspråket ATLAS?

En utbildning man faktiskt är ensam om i Sverige!

"ATLAS" placerar FFV på världskartan" har vi berättat i våra personaltidningar förut. Detta programmeringsspråk, som bland annat ska användas i JAS-testarsammanhang, föranledde FFV Underhåll att inköpa en speciell ATLAS-kompilator förra året.

Kompilatorn, en slags "översättare", behövs för att man ska kunna använda sig av ATLAS-språket.

Kursbehov uppstod

I samband med detta inköp uppstod behovet av att även anordna ATLAS-kurser inom division Avionik.

Göran Nordström, sektionschef för Teknikutbildning, fick i uppdrag att leda framtagningen av kursen.

– Först fick vi åka till GPP, Gesellschaft für Prozessrechnerprogrammierung, i München och utbilda oss. GPP har sålt ATLAS-kompilatorn till FFV Underhåll, berättar Göran.

Göran Nordström, kursledare i ATLAS-utbildningen, undervisar Leif Holmberg och Sven-Erik Åberg, båda AF40, medan övriga kursdeltagare försöker upptäcka språkonsten vid sina terminaler.

Foto: Ingemar Kjellberg

– Sedan utarbetade vi kursprogrammet. I december 1984 anordnade vi den första kursdeln, uppdelad i två omgångar. Fortsättningen, del 2 i ATLAS-kursen, kommer inom kort, fortsätter han.

Ensam i Europa

Avdelning Mätteknik är ensam i Europa om att anordna leverantörsberoende ATLAS-kurser. Självklart är intresset stort för denna ovanliga program-

meringskurs.

Göran berättar, att man redan erbjudit västtyska försvaret att anlita Avioniks Teknikutbildning för ATLAS-kurser.

– Våra nya kurslokaler i före detta Comprohuset är perfekt anpassade för den här typen av kurser. Vi kopplar bara terminalerna till en VAX-dator, som finns inom FFV Underhåll. Sedan kan vi lära ut hur man "språkar ATLAS", förklarar Göran.

Guld och Silver

Ytbehandlings-VM: Guld och silver till Tufram och Nedox? Dessa börjar få fart under skidorna och glider fint i produktionsspåret.

Drygt en tredjedel av årsproduktionen i ytbehandlingsverkstaden beräknas gälla dessa metoder under 1985. Alltså en klar medaljchans...

Ursäktat att skid-VM sitter i bakhuvudet, när vi berättar denna goda nyhet. Och eftersom det är Europeiska musikåret i år får titeln på Franz Lehárs klassiska vals Guld och Silver utgöra en passande rubrik.

Optimisten Tor Johansson i affärsenheten Yttec inom FFV-M tror att det kommer mera jobb än så under året.

Det är ju lite komplicerat med själva marknadsföringen av Tufram och Nedox eftersom den sker utanför FFV Underhålls organisation. Tidigare var det AB Cipro, nu FFV Materialteknik som säljer våra tjänster på detta kvalificerade område.

Det finns även krafter i rörelse för att ytbehandlingsverkstaden ska inordnas under Yttec, som onekligen har stor kapacitet att marknadsföra Tufram och Nedox, bland annat genom sina välbesökta seminarier i ytbehandling. Utredning är på gång.

Men vad som vår ytbehandlingsverkstad i alla år varit smått berömd för är de mångsidiga konventionella ytbehandlingsmetoderna. Där görs allt från kromatering, hårdanodisering, för-

kromning och kadmiering till försilvring och förgyllning. Ett 15-tal olika metoder i allt.

Borstpläteringen var en stor nyhet på 60-talet, där särskilt beläggning med 24 karats guld blev en spektakulär attraktion vid Expo 69. Det var vår första stora utställning som CVA, CVM och CVÖ år 1969 genomförde utomhus på CVA-området för särskilt inbjudna från försvaret. Alltså innan sektorn bildades.

Nu använder vi Tufram-behandling på rotorerna i flödesfördelaren i fpl 37. På den nya reparationen sparar försvaret flera miljoner så småningom.

Se artikel i februarinumret av FFV-NYTT.

Ingemar Lindstrand

Service som ställer upp

Division Service genomförde den 21 november ett seminarium under rubriken "Att sälja tjänster är annorlunda".

Vid det tillfället hade även ett stort antal av bla division Service kunder inbjudits. Reportage har varit infört i U-aktuellt om det evenemanget.

Nu tar vi inom division Service ett nytt steg för att utveckla oss mot ett ökat kunnande inom service. Under våren kommer därför samtliga anställda inom divisionen, ca 600 personer, att få en anpassad utbildning i tjänsteattityder. Varje avdelningschef

inom divisionen kommer först att genomgå en handledarutbildning. Därefter kommer avdelningscheferna att utbilda sin egen personal. Utbildningen avslutas med en halv dags uppföljning för alla inom divisionen, fördelad på fyra omgångar.

Hela utbildningsinsatsen ska vara genomförd till i början av maj 1985.

På detta sätt ska vår service och vår serviceanda ytterligare utvecklas.

Bo Lindström SC50

Division Service ledning samlad till arbetsmöte 84-12-13.

Sittande från vänster: Åke Entoft Anläggningsservice Arboga, Jan-Olof Hällberg Marknadsservice (avdelningen har upphört), Kerstin Lindberg-Göransson Divisionscontroller, Arnold Junflo Divisionschef, Bo Lindström Ortsservice Malmslätt, Hans Peterson Ekonomiservice Malmslätt, Ingemar Lewin Inköpservice Arboga, Per-Erik Persson Ekonomiservice Arboga, Hans Wall Personalservice Arboga, Ingvar Agelén Materieförsörjning Arboga.

Stående från vänster: Hans Ström Säkerhetstjänst Malmslätt, Maths Backeröd Anläggningsservice Malmslätt, Jan Jonsson Stab Kvalitet och Kvalitetsservice, Rune Fritz Internkonsult Arboga och Malmslätt, Bertil Höglund Personalservice Malmslätt, Sigvard Larsson Säkerhetstjänst Arboga, Hans Hagström Materieförsörjning Malmslätt, Walter Rudengård Administrativ service Arboga, Ingemar Lindstrand Informationsservice Malmslätt (avdelningen upphör fr o m 1985-02-01, ingår därefter i Personalservice Malmslätt), Åke Gustavsson Administrativ service Malmslätt.

På bilden saknas Tommy Martinsson Organisationsdokumentation och Gerth Hansson Inköpservice Malmslätt.

Foto: Niklas Forslind

Känd profil slutar

Ingemar Lindstrand slutar den 31 januari för att mycket välförtjänt få njuta pensionärens avkoppling. Men Ingemars sätt att vara, hans personlighet, och på det sätt han har presenterat FFV-U och "CVM" vid sina "morgonböner" inför besökare, likaså i personaltidningarna, kommer det att uppstå ett vacuum inom U-sektorn som blir svårt att fylla. Inget ofördelaktigt sagt om dem som skall axla manteln.

Men den erfarenhet, detaljkännedom och det historiska kunnande som Ingemar har är svårt att ersätta.

Vi som kontinuerligt deltar i medalj-

festligheterna varje år kommer att sakna "hälligångaren".

FCTF lf 72, där Du har Ditt medlemskap, hoppas att vi även i fortsättningen får se Dig vid våra föreningsmöten så att debatterna kan fortsätta i samma friska anda som förut.

FCTF lf 72 önskar att Du, Ingemar, skall få behålla Din goda hälsa och Ditt goda humör när Du nu ges möjligheter att ägna Dig åt Dina hobbies i form av familjeliv, musik, resor och sång.

Vi önskar Dig lycka till!

FCTF lf 72
Ingemar Vilnersson

Tack till Lindstrand

En chef och därmed hans avdelning bör efterfrågas på grund av sitt kunnande. Ingemars kunskap om främst FFV Underhåll i Linköping och om hur information ska utformas, samt när den bäst behövs, har varit en stor tillgång för oss.

Med idoghet har han försökt att göra till och med ekonomi förståelig för den breda läsekretsen.

Arbetsid 8-17 har inte existerat. En telefonpåringning på söndagkvällen och Ingemar har haft en viktig fråga eller ett budskap. Lycka till i fortsättningen Ingemar och tack för ett gott samarbete. Nu får du mera tid för musicerande och annan kultur.

Arnold

Pekka, avdelningschef för "rörliga" MG:

"Vi blir effektivare när vi flyttar samman!"

Jobbar du i Berget?

Då kan du inte ha undgått att lägga märke till omflyttningarna inom division Motor.

Det är avdelning MG, ansvariga för RM6, RM9 och RM12, som ska komma närmare varandra och samtidigt anpassa sig efter nuvarande beläggning.

Även inom Apparatverkstaden är omflyttningar aktuella.

– När vi väl är framme vid 1986 har vi en effektiv organisation i anpassade lokaler med en relativt stabil beläggning, lovar Pekka Havbrandt, MGs nye avdelningschef.

Under de senaste åren har antalet beställningar på översyn av Draken-motorer, RM6, minskat från ett par hundra till under 30 per år. Översyner av skolflygplansmotorn, RM9, har också minskat från drygt hundra till omkring 70 motorer per år.

– När det gäller RM6 beror nedgången dels på att man flyger mindre med Draken nu, dels på att man dragit ner antalet förband.

På sikt kommer det inte att finnas kvar några RM6-motorer i drift inom svenska försvaret, förklarar Pekka Havbrandt.

– Med RM9:orna är det så, att man dels flyger mindre med dem också, men framförallt går motorerna mycket bättre och kräver följdaktligen inte översyn i samma utsträckning som tidigare.

Anpassningar

Minskningarna på översyn av RM6 och RM9 har medfört att många anställda inom MG flyttat till nya arbetsuppgifter.

– I början av 1984 hade vi 125 anställda. Nu är vi nere på 108 och i slutet av 1985 ska vi vara 96 personer. På R-sidan är omflyttningarna i det närmaste klara, medan reduceringen på L-sidan pågår för fullt, berättar Pekka.

– Många har gått över till RM8-avdelningen, som ansvarar för Viggen-motorn. Nu senast har också våra anställda fått nya jobb inom CT7-avdelningen, Saab Fairchild 340.

– Vi är medvetna om den svåra och otacksamma uppgift, som det innebär att stympa sammansvetsade grupper

och stå till svars inför ledningen angående om anpassningen sker tillräckligt effektivt, men hittills har personalen klarat uppgiften bra, säger Pekka.

Omflyttningen av RM6-avdelningen till en tunnel har redan skett. Clas-Göran Haglund och Lars Krus, båda MG83, har inte något emot flyttningen.

– Eftersom det har blivit mer komprimerat så får vi bättre kontakt med varandra, säger Clas-Göran.

– Men det blev faktiskt lite för trångt, tillägger Lars.

– Nu fick vi för liten yta istället, men annars är det bra.

För stora ytor

På grund av minskningen på beläggningen inom RM6 och RM9 har verkstadsytorna blivit för stora för dessa MG-grupper. Tidigare har RM6 förfogat över halva tunnel 3 och halva tunnel 2 i Berget. Med nuvarande beläggning räcker det med ena verkstadsdelen och RM6-personalen har därför flyttat ihop med sin utrustning till tunnel 3.

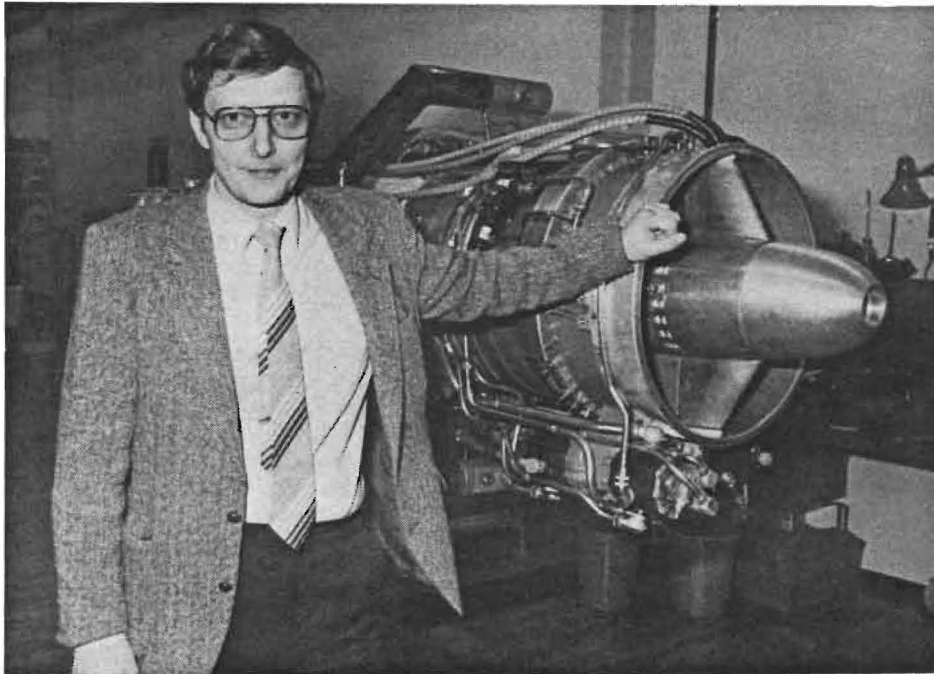
RM9-verkstaden har hittills funnits i ena halvan av tunnel 5. För att få bättre samordning inom MG, flyttas nu denna verkstad till tunnel 2, där RM6-folket fanns förut.

– Vi vinner mycket på att göra så här. MGs arbetsledning finns på andra våningen i tunnel 3 och får nu bättre kontakt med alla verkstadsgrupperna, säger Pekka.

– Dessutom frilägger vi tunnel 5, som kommer att utnyttjas som förråd i fortsättningen. Resultatet av detta innebär att FFV Underhåll sparar energi, eftersom det tidigare förrådet i före detta Telehallen inte behöver värmas upp längre.

I väntan på RM12

Betyder nu dessa Anpassningar med minskad personalstyrka och mindre verkstadsytor att MG går mot dystra

– Vi kommer att få en effektiv organisation i nya lokaler och med relativt stabil beläggning, säger Pekka Havbrandt, avdelningschef sedan hösten 1984 för RM6/RM9/RM12 inom division Motor.

Foto: Ingemar Kjellberg

arbetstider med tynande beläggning?

– Inte alls! Till vår avdelning hör ju även RM12, JAS Gripen.

Idag pågår hos oss analys av olika alternativ till underhållssystem.

Provmotorer är redan under tillverkning. Första provexemplaret provkördes officiellt på Volvo Flygmotor den 23 januari under sedvanlig pompa och ståt, berättar Pekka.

– För vår del dröjer det dock säkert fram till 1992 innan översynerna av RM12 börjar.

– Med den anpassning vi gör fram till 1986 kommer vi att klara beläggningen även tills det blir aktuellt med RM12. Vi har till exempel gott hopp om RM6-jobb i händelse av försäljning av J35 till Österrike. RM9-jobben kommer att fortsätta, även om de minskar på grund av vad jag nämnt tidigare, fortsätter han.

Fast prisavtal

– Under 1985 räknar vi med att teckna ett fast prisavtal med FMV gällande RM9-motorunderhåll. Vi har föreslagit FMV att avtalet ska borge för ekonomisk premiering av bra prestationer. Härigenom vill vi få bättre möjligheter att påverka det viktigaste kravet på oss: Lönsamhet.

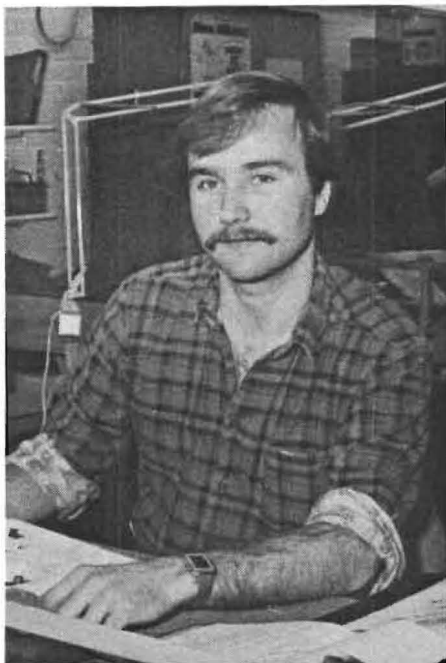
– Möjligheterna ligger i att verkligen ta till vara på det kunnande som finns inom MG. Det bör också vara positivt för många intressanta arbetsuppgifter, säger Pekka.

– Det ekonomiska resultatet 1984

Just nu monterar och demonterar man RM9-motorn i tunnel 5. Efter flyttningen kommer detta att ske i tunnel 2, och tunnel 5 ska användas till förråd. Lars Björndahl, MG84, ser ingen vinst i denna flyttning.

– Vi får mindre yta att arbeta på, så det blir svårare och trängre att jobba, säger han.

Lars Lindén jobbar i kontrollen på MG95. Om den planerade omflyttningen säger han:

– Jag tycker det är idiotiskt. Vi som jobbar här tycker inte att det finns tillräcklig motivering att göra som man tänkt. Det sägs att det ska bli bättre "flyt", snabbare genomloppstider och så vidare. Vi som jobbar praktiskt ser alltihop annorlunda än teoretikerna och tror att det snarare blir sämre "flyt".

Foto: Ingemar Kjellberg

överträffar budgeten och uppfyller de krav som division Motor ställer på oss, fortsätter han.

Fler omflyttningar

I Berget finns division Motors Apparatverkstad. Före omorganiseringen 1983 var denna verkstad en gemensam resurs för alla motortyper. Först gjordes försök med decentraliserat apparatunderhåll genom utflyttning av apparaterna för marin- och fordonsmotorerna. Resultatet blev bra.

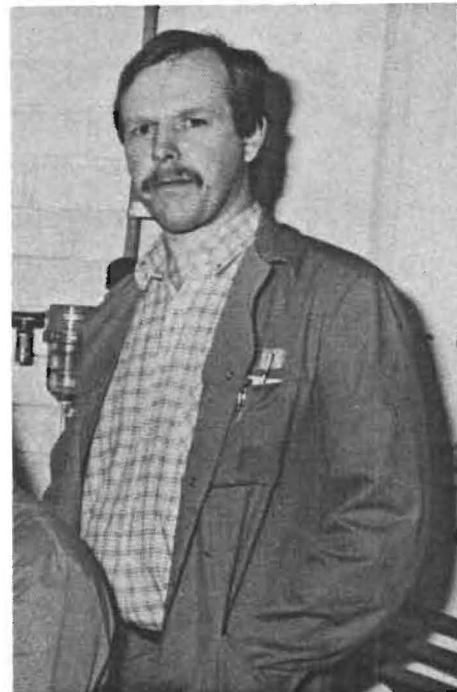
Nu pågår projektering av apparatverkstad hos avdelning MT för apparaterna till helikopter och SF 340-motorerna. Ännu återstår frågor att klara ut innan beslut fattas.

Underhållet av RM6-, RM8- och RM9-apparater har fortsatt i tunnel-17-verkstaden under tiden som ytterligare förändringar analyserats. Personalen har dock varit uppdelad mellan MA och MG.

– Nu kommer fortsättningen på den här omorganiseringen. RM8-avdelningen ser sig ha stora ekonomiska fördelar av att Apparatverkstaden delas upp även beträffande lokaler och utrustning, berättar Pekka.

– Meningen är att MA ska ta över hela nedre våningen av Apparatverkstaden och att vi, det vill säga MG, ska flytta vår verksamhet till andra våningen.

– Jag har meddelat divisionsledning-

Stig-Arne Karlsson, förman för MG86 i den nedre våningen i Apparatverkstaden, förstår inte vitsen med att flytta isär MA och MG.

– RM8-gruppen får ju ändå ingen hel produktverkstad, eftersom viss läppning och demontering fortfarande tillhör MG. Hade det gällt även den delen skulle jag kanske ha förstått det här bättre, säger Stig-Arne.

– Egentligen spelar flyttningen ingen roll för min avdelning, men vi tycker det är onödiga kostnader. Det återstår att se om MA kan hålla sitt löfte och tjäna igen det flyttningen kostar, tillägger han.

Foto: Ingemar Kjellberg

en att omflyttningen i Apparatverkstaden inte innebär några för- eller nackdelar för vår avdelning, men jag vet att personalen tycker att flyttningen är omständig och onödig. Det är naturligtvis svårare för mig att motivera våra anställda än det är för MA, eftersom de ser stora fördelar med den här uppdelningen, säger Pekka.

Ny chef för MG

Pekka Havbrandet är för övrigt ny som avdelningschef sedan hösten 1984. Hur känns det att komma rakt in i alla dessa förändringar som är på gång inom MG?

– Jodå, det känns som om jag hoppat på ett tåg som skenar och det gäller att få tag på spakarna illa kvickt!, skojar Pekka och tillägger:

– Just nu är det kanske lite rörigt rent organisatoriskt, men vi ska ta oss igenom det och snart fungera normalt igen. Även de tekniska avdelningarna ska flytta till andra lokaler i bergverkstaden. Slutresultatet blir en geografiskt väl samlad avdelning med goda möjligheter till både fin sammanhållning och rationella arbetsmetoder och rutiner!

Då fick Arne inte säga (e)mot

En dag i maj 1982 ringde chefen för FFE7, FMVs Flygelektrobyrå, till Arne Johansson, sektionchef för Motmedel, AF60, inom avdelning Flygelektronik.

Telefonsamtalet inleddes med följande ord:

– Nu får du säga vad du vill, men du får inte säga nej!

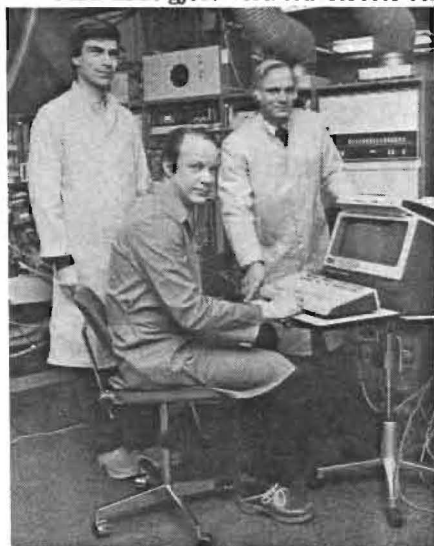
FFE7-chefen hade fått akuta problem med "HUGO", problem som endast AF60 kunde råda bot på...

Sektion Motmedel arbetar uteslutande med militär verksamhet och Försvarets Materielverk, FMV, är huvudkund. Därför var det i och för sig inte så konstigt att FFE7-chefen vände sig till Arne. Sedan samtalet inletts med att Arne inte fick säga nej, förklarade kunden sitt ärende:

– FFE7 hade köpt en mycket avancerad datorstyrd radarmiljösimulator, som kallas "HUGO". Den alstrar och simulerar den radarstrålning, som ett flygplan kan bli utsatt för under ett flygpass. Den är avsedd att användas vid bland annat utprovning av nya radarvarnarsystem.

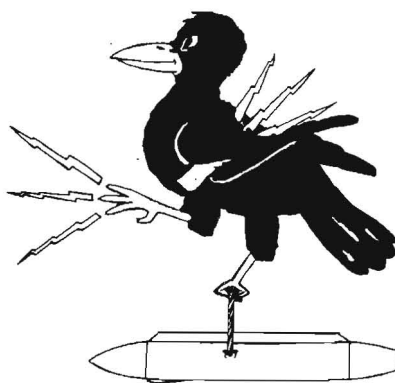
– Köpet hade förberetts under flera år och FMV hade haft hjälp av SATT Electronics och Ericsson Radio Systems med anskaffningen, berättar Arne.

– Man hade gjort flera studieresor och

Stefan Alsterberg, Leif Arvidsson, gruppchef för AF66 och sektionchefen Arne Johansson vid en av sektionens autoteststationer, ATS 7.

Foto: Ingemar Kjellberg

Motmedelskråkan, som stör och varnar, har AF60 lånat från USA.

Tecknare av FFV-versionen heter Per Pettersson, AF64.

senare även leveransk kontroll med utbildning hos leverantören Martin Marietta i Denver, USA. Tekniker från Martin Marietta besökte SATT och höll på med installation och driftsättning. Två dagar senare skulle en underhållskurs börja. FMV tog för givet att SATT, som ansvarat för placeringen, även skulle åtaga sig underhåll av "HUGO". Strax före kursstarten meddelade SATT att de inte hade möjlighet att ta detta uppdrag...

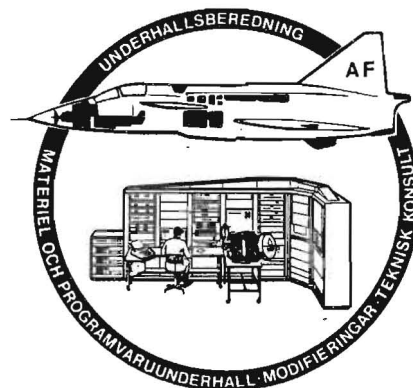
Tog hand om "HUGO"

FFE7 måste i all hast söka hjälp på annat håll. Tankarna gick snabbt till division Avionik och FFV Underhåll.

– De visste att vi hade stora datorstyrd testsystem och hoppades på vår hjälp. Sedan jag hört mig för på olika håll inom FFV Underhåll i Arboga, stod det klart att AF60 var tvungna att ta hand om "HUGO" själva, berättar Arne.

– FFE7 godkände att vi sände fyra personer till underhållskursen, för att låta alla få viss specialisering, så att vi inte läste åtagandet till bara en person. Totalt har vi låtit sex medarbetare få utbildning på hela "HUGO" eller olika avsnitt i simulatören.

– Dessutom sände vi två av våra skickligaste ingenjörer, till Martin Marietta i Denver, för att få ytterligare information och tekniskt underlag. De gjorde detta i samband med USA-resa i annat ärende, förklarar Arne vidare.

Värt att veta om sektion Motmedel

Sektion Motmedel, AF60, tillhör avdelning Flygelektronik inom division Avionik. Sektionen har 23 anställda.

Sektionschef är Arne Johansson.

Orderingången 1984 uppgick till drygt tolv miljoner kronor.

AF60 arbetar huvudsakligen mot FMV och försvarets förband.

Radarmotmedel är varnare och störare för radar. (Även radarspaningsutrustning och signalregistreringsutrustning räknas till gruppen radarmotmedel.)

Verksamheten inom AF60 kan beskrivas enligt följande:

- Underhåll av motmedelsmateriel bestående av:
 - underhållsberedning
 - verkställande underhåll
 - utformning och införande av modifieringar
 - installation och driftsättning
- Verkställande underhåll av radarmateriel med mera inom mikrovågsområdet
- Teknisk konsultverksamhet
- Utveckling av tjänster och produkter
- Störverksamhet

AF60 förfogar över tre av landets mest avancerade autoteststationer. Sektionen återfinns i By 31, samt i Berget, tunnel 1, vid FFV Underhåll i Arboga.

– Självklart ville vi visa att vi ställde upp med alla tänkbara resurser för att ta hand om "HUGO"!

"En utmaning"

Under de gångna två åren har "HUGO" drabbats av ett tiotal fel, som åtgärdats av AF60-folket. Dessutom har bland annat vissa instrument kalibrerats varje halvår. Handläggaren Harry Marklund har haft god hjälp av "HUGO"-specialisten Stefan Alsterberg och Avionikavdelningarna Mätteknik och Systemteknik. Prov- och driftskörningar har visat, att det finns både direkta fel och svagheter i levererad programvara.

– Våra handläggare och specialister ser arbetet med "HUGO" som en utma- ➤

Viktig "spindel" i AF-nätet

"Teknisk samordning, AF05, Holger Hedberg" står det på hans dörr.

Vad kan man tänka sig att denne stabchef inom avdelning Flygelektronik sysslar med utifrån dörrskylten?

- I praktiken sysslar vi med teknisk utveckling och utbildning. Till mitt arbetsområde hör också att då och då ta hand om olika utredningsuppdrag, förklarar Holger.

Teknisk samordning innebär en hel del aktiviteter. Holger räknar upp några exempel:

- Jag ska biträda avdelningschefen med tekniskt stöd. Jag ska samordna den tekniska utvecklingen inom avdelningen. Sedan är det också min uppgift att var informationskanal, när det gäller teknisk information, förklarar han.

- Utbildning är en annan viktig uppgift för AF05. Här har jag hand om utbildningsplaneringen för avdelningen. Jag utvärderar och bedömer interna och externa kurser. Likaså arrangerar jag våra egna kurser och informationsträffar, berättar Holger vidare.

ning och ställer upp både på kvällstid och under helger, för att arbetet ska bli färdigt i tid, berättar Arne.

Nyligen har Stefan med assistans från Alf Nilsson gjort ett nytt datorprogram, som även tar hänsyn till och kan simulera reflektioner från marken. Dessa reflektioner ska ingå i de mikrovågssignaler som alstras i "HUGO".

- Efter verifiering ska "HUGO" med den nya simuleringfunktionen användas för att utvärdera speciell mottagarutrustning, som är intressant för svenska försvaret, berättar Arne.

Sektionen som stör

Sektion Motmedels huvuduppgifter är självklart underhåll av radarmotmedel. Motmedel är attack- och spaningsflygets "livförsäkring". Även inom marinen är motmedel ett nödvändigt attack- och robotskydd för fartyg.

- Sekretessen är ett viktigt konkurrensmedel för AF60. Den är en självklarhet och en förutsättning för att vi ska få behålla vårt jobb, säger Arne.

- Därför har vi förlagt allt underhåll till Berget, där hårdvaruproduktionen

Holger Hedberg, chef för stab Teknisk samordning inom avdelning Flygelektronik.

Utredningar hamnar också på Holgers bord. Han är till exempel med i en arbetsgrupp för IG JAS beträffande en utredning angående byggsystem för flygelektronik.

Keramiska kretskort ska användas i JAS-flygplanet. Fördelen med den nya byggtekniken är att det går att få in mycket fler funktioner på samma yta som vanliga kretskort. Nackdelen är att de kommer att försvåra underhållsarbetet väsentligt. Det här är något som vi måste förbereda oss för och vara uppmärksamma på redan nu, hälsar Holger.

sker bakom lyckta dörrar. Det finns folk som skojar om att vi "låst in oss", men alla som tänker efter inser säkert, att detta är absolut nödvändigt med tanke på sekretessen.

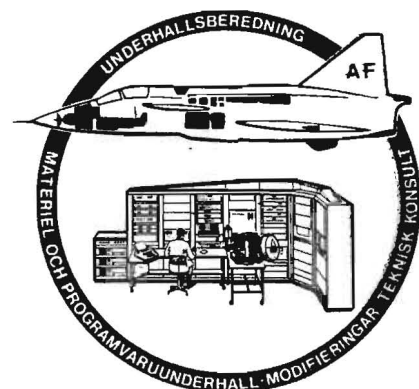
Speciell verksamhet

Att ta hand om underhållet av "HUGO" tillhör avdelningen "speciella projekt" inom AF60. Det finns fler sådana:

- Vi har hand om störutrustning från FMV och förband och arbetar som störoperatörer för FMV, men även för civila kunder som arbetar på FMV-uppdrag, berättar Arne.

- Vårt arbete består i att montera och bygga upp störutrustningen, samt medverka vid planering och uppläggning. Utrustningarna kan vara placerade i propellerflygplan, jetflygplan eller vissa helikoptertyper. De kan också placeras på fartyg eller flottar.

- Kunden vill även ha oss som operatörer, därför att vi kan utrustningen och kan verkställa de störningar som krävs. Dessutom kan vi naturligtvis göra en underhållsinsats, om det skulle behövas, tillägger han.

Två viktiga begrepp i en och samma stab

Lennart Fransson, AF02, är chef för stab Ekonomi-Planering inom avdelning Flygelektronik. Tillsammans med fyra andra medarbetare ska Lennart stödja AF-ledningen i ekonomiska och planeringsinriktade frågor.

Staben ska också utgöra samma stöd för avdelningens åtta sektioner. Det är Lennart och hans "gäng" som ansvarar för samordningen av övergripande planeringsfrågor, liksom även administrativa system och rutiner.

- Vår viktigaste uppgift - att genomgå hela AF med ett ekonomiskt tänkande utifrån det resultatansvar som ligger på oss - har varit väldigt inspirerande, säger Lennart.

- Jag har fått en mycket fin respons från alla inblandade. Likaså har jag märkt vilka uppriktiga ambitioner det finns att verkligen leva upp till de krav som ställs.

- Inför 1985 ska vi jobba vidare med kapitalförvaltningen, som tidigare legat centralt på sektorn. Vi ser fram mot detta arbete med stort intresse, fortsätter Lennart och tillägger:

- Först när det är genomfört får vi möjlighet att göra ett företagsekonomiskt riktigt bokslut.

Lennart Fransson, chef för stab Ekonomi-Planering inom AF.

"Orderläget är under kontroll"

– Ordergången fortsätter att stiga, men vi har läget under kontroll. Genom ett sammansvetsat arbetslag och dessutom nyrekryteringar, ser vi framtiden an med stor hoppfullhet.

Det säger Hans Eklund, chef för sektion Elektronikproduktion, AF70, inom avdelning Flygelektronik.

I september 1984 skrev vi i den lokala personaltidningen för FFV Underhåll i Arboga om sektion Elektronikproduktion. Då talades om tredubblad ordergång under första halvåret av 1984, samtidigt som Hans Eklund bekymrade sig för akut personalbrist.

Sektionschefen såg ingen annan utväg än att kommendera övertid, trots att han mer än väl visste att arbetslaget redan jobbade för högtryck. Hur gick det sedan?

– Vi klarade situationen! Den gemensamma prestationen medförde att vi nu har ett sammansvetsat gäng, som ställde upp när företaget behövde deras hjälp, säger Hans.

– Den gången trodde vi att vi skulle klara oss med att ta ut 700–800 övertidstimmar. Det blev 1400, innan vi kommit ikapp med beställningarna.

Under kontroll

Idag ser situationen annorlunda ut för AF70, bortsett från att ordertillströmningen fortsätter i samma takt som tidigare.

– Läget är under kontroll. Vi ligger i fas med de flesta ineliggande beställningar. De krusningar på ytan som finns är orsakade av materialförseningar och ibland tvetydiga underlag, säger Hans.

– För vår del var det verkligen skönt att anställningsstoppet hävdes. AF70 har redan nyanställt tre medarbetare och fler lär det bli, tillägger han.

Fler order i sikte

Liksom många andra avdelningar och sektioner inom FFV Underhåll har AF70 fått många finska beställningar genom projekt SF 35

Under 1984 fick AF70 beställning på modifiering av FLI 35, flyglägesinstrument för flygplan 35, från finska flygvapnet.

AF70 har en noggrant sammansatt beredningsgrupp, Produktionsberedningen, som ansvarar för bland annat inköp av komponenter.

Från Ove Holm, Leif Hortlund, Hans Risberg, sektionsschefen Hans Eklund, Bo Jonsson och Rosie Nilsson. På bilden saknas Uno Forsander, som också ingår i produktionsberedningen.

Foto: Ingemar Kjellberg

– Det rör sig om ganska många miljoner kronor för vår del. Dessutom har vi fått beställning på modifiering av höjdindikator i flygplan 35.

– Division Avioniks goda samarbete med finska flygvapnet gör att vi förväntar oss fortsatta beställningar i framtiden.

Framtid utan Hans

Apropå framtiden: Den 1 mars 1985 lämnar Hans Eklund sitt jobb som sektionsschef för AF70.

Några ord till efterträdaren?

– Vi har bra medarbetare och AF70 fungerar bra, både beläggnings- och personalmässigt. Med andra ord: Min efterträdare får börja i ett bra utgångsläge, säger Hans.

– Det är ett ganska tufft jobb som väntar honom, bland annat med tanke på att man har att göra med så många olika yrkeskategorier. Samtidigt är det mycket stimulerande. En verklig resurs inom den här sektionen är vår beredningsgrupp, Produktionsberedningen,

Värt att veta om Elektronikproduktion

Sektion Elektronikproduktion, AF70, tillhör avdelning Flygelektronik inom division Avionik. Sektionen har 35 anställda, som arbetar under sektionsschef Hans Eklunds ledning.

Ordergången 1984 uppgick till 21 miljoner kronor.

AF70 arbetar med att modifiera och nyttiverka högkvalitativ elektronik.

Sektionen är geografiskt uppdelad på följande sätt:

- Tunnel 6 – sektionsledning och produktionsberedning.
- Tunnel 2 – modifieringar och nyttiverkning av enheter, kretskort, kablage, ingjutningar i plast, samt mekaniska arbeten.
- By 198 – installation i fordon och större monteringsjobb, samt driftsättning av system hos kund.

som är till god hjälp och även kan utnyttjas av övriga avdelningar och sektioner inom FFV-U.

AF70 är – såvitt vi vet – ensamma om att ha en beredningsgrupp av detta slag. Gruppen består av sex personer och har till uppgift att anskaffa komponenter och göra nödvändig arbetsuppställning.

– I Produktionsberedningen har vi samlat både tekniskt och produktionsmässigt kunnande. Genom att förena tekniker med hög kunskapsnivå, men relativt liten bredd i kunskapsområdet, med produktionsfolk som har stor bredd i kunnandet, men relativt låg kunskapsnivå, har vi lyckats få en totalt sett mycket kunnig och bred beredningsgrupp, förklarar Hans.

– Vi sparar både tid och pengar genom att till exempel låta deras sakkunighet avgöra vilka slags komponenter vi ska inköpa. Det här är en metod vi gärna vill låta andra sektioner och avdelningar utnyttja tillsammans med oss, avslutar Hans.

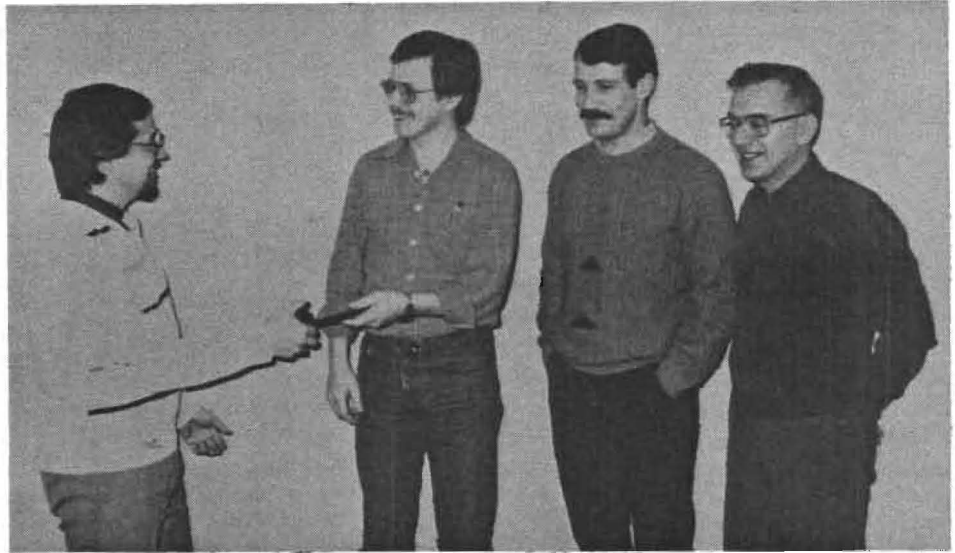
Lånad klubba bytte hand

Det uppstod ett smärre problem när förslagskommittén vid division Basmateriel skulle byta ordförande vid årsskiftet: Det fanns ingen ordförandeklubba att symboliskt överlämna! Problemet löstes genom att SF-klubbens klubba (!) lånades. På detta sätt kunde ett sedvanligt konventionellt överlämnande foto åstadkommas till fotografens glädje.

Kjell Karlsson lämnar alltså "knäket" som ordförande i förslagskommittén vid division Basmateriel. Varför det då?

– Mina nya arbetsuppgifter som produktionschef med ansvar för både konstruktion och verkstad gör att jag inte får tid att ägna mig åt förslagskommittén i den utsträckning jag skulle vilja och tycker en ordförande bör göra. Dessutom har jag suttit som ordförande i fem år och jag tror att förslagsverksamheten mår bra av att få en ny kraft vid rodet.

Avgående ordförande i Basmateriels förslagskommitté Kjell Karlsson lämnar över den lånade klubban till Yngve Persson, under Lasse Erikssons, SF, och Bengt Boströms, FCTF, överenssande.

Foto: Hans Brännström

Till ny ordförande efter Kjell har utsetts Yngve Persson, som arbetar på konstruktionsavdelningen inom divisionen. Vad tror han om ordförandeskapet?

– Det ska bli intressant! Som bekant är inte intresset för att lämna förslag vad det har varit. Vi låg ju i topp inom koncernen en gång, säger Yngve.

Julafton för driftvärnare

En sak står fullständigt klar: Vill man var säker på att få ett pris eller en utmärkelse så ska man bli medlem av driftvärnet. Det är näst intill omöjligt att inte bli innehavare av en medalj, ett tennstop, en vas, ett penn-set eller ett quartsur.

Den iakttagelsen gjordes vid division Basmateriels driftvärns årliga sammankomst inför julen. Det var priser för flitigt deltagande vid övningar, för lyckade resultat vid dessa övningar, det var medaljer och vandringspriser.

Många priser lottades ut, vilket innebar att tom en olycksfågel som Christer Rolén vann. Han hade tidigare sagt att "jag får aldrig nåt pris".

Den mest pristyngde av alla blev Hans-Erik Nilsson. Han fick en glaskål för sin fjärdeplats i FCIFs riksfattande tävling i gevärsskytte. Dessutom tog han för gott hem ett vandringspris, eftersom han tog sin tredje inteckning då han vann gevärsskyttetävlingen inom Basmateriels driftvärn. Dessutom fick han medalj förstås.

I skjutning med k-pist visade sig K-G Uddegård vara den bästa Basmaterielaren under 1984. Han tog sin första inteckning i den Rödö-urna som utgör vandringspriset. En guldmedalj fick han också för "besväret".

Här är de tre "vassaste" skyttarna inom divisionen Basmateriel. På gevär Hans-Erik Nilsson, (som har uppenbara problem att hantera alla priser...), på K-pist K-G Uddegård och på AK-4 Alvar Mattson.

Foto: Hans Brännström

På ett vapen som heter AK-4, visade sig Alvar Mattson vara värst. Även han tog sin första inteckning i vandringspriset, ett tjustigt tennstop. Plus medalj.

Så här skulle man kunna hålla på att räkna upp pristagare efter pristagare.

Det vore enklare att räkna upp dom som inte fick något pris...

Äntligen arbetsro på Tillverkning

Externa konsulter har de senaste två åren utrett Tillverkningsavdelningens framtid och inriktning. Det har varit en stor belastning och psykisk press för avdelningens personal.

Vår personal har verkligen ställt upp och varit förstående för de åtgärder som vidtagits. Man har samtidigt med allt utredande hållit skutan flytande och bedrivit en rationell och lönsam verksamhet. Det har inte alltid varit så lätt med den stora flora av krävande kunder som avdelningen har.

Först bör det klargöras, vilket inte alltid kommit fram i tidigare artiklar och uttalanden, att bantningen av verksamheten gäller den mekaniska delen av avdelningen.

Beror på FMV

Inom avdelningen finns dessutom, sedan senaste omorganisationen, funktionerna *Teknik, Säkerhetsmateriel och Plast- och gummiverkstäderna*.

Säkmat-verksamhetens framtida inriktning är beroende av hur det blir med den av FMV planerade centraliseringen av fallskärmspackningen.

Plast- och gummiverksamheten studeras för närvarande tillsammans med FMV-personal för att klarlägga om denna verksamhet kan flyttas från nuvarande lokaler till friställda utrymmen i byggnad 12. Detta skulle i så fall innebära att vi på ett meningsfullt sätt kan utnyttja de lokaler som den mekaniska

delen kan avvara.

För lite order

Problemen som drabbade den mekaniska delen under 1983 och första halvåret 1984 var till stor del beroende på minskad ordergång. Detta berodde i sin tur på minskade försvarsbeställningar, huvudsakligen på basmateriel.

Den interna faktureringen minskade från 29 Mkr 1982 till 13 Mkr 1984, vilket till stor del kompensades av att den externa delen ökade från 18 Mkr 1982 till 35 Mkr 1984. Tack vare hårt arbete. Vi tvingades dock i vissa fall att ta en del arbeten till underpris.

Förbättring

Den förbättrade ordergången i kombination med att ett tjugotal anställda utnyttjade möjligheten att gå i pension med årlig ersättning gjorde sedan att beläggningen under hösten 84 avsevärt förbättrades.

Våra försäljningsansträngningar har under den senaste tiden mera inriktats mot kunder med höga kvalitetskrav och produkter med lägre priskänslighet. Under 1984 fakturerade vi till några betydelsefulla civila kunder enligt följande: Philips 5,2 Mkr, Saab-Scania 1,8, Volvo 1,7, Ericsson 1,1 och Siemens-Elementa 1,2 Mkr.

Ny strategi

Denna inriktning passar också bättre vår framtida strategi eftersom vårt kostnadsläge varit ett problem genom att det ofta ansetts för högt.

När vi jämför våra timkostnader med

Siewert Babtist, chef för avd Tillverkning, har anledning att se positivt på framtiden, trots allt.

Saab-Scania, Volvo Flygmotor och andra företag av FFVs storlek så är trots allt inte våra timkostnader så avskräckande. Vi konkurrerar dock ofta med mindre företag som ligger lägre i kostnad, varför våra pågående ansträngningar att sänka våra kostnader måste fortsätta för att skapa bästa möjliga konkurrensförmåga i framtiden.

Denna kombination av mera målinriktad marknadsföring och kostnadseffektivitet känns rätt när man försöker "spåna" in i framtiden.

Investerar

Den strategiska inriktning som sektorledningen beslutat i kombination med avstämning av läget två gånger årligen (vid LSP- och budgetarbetet) ger oss härigenom möjlighet att förändra situationen såväl positivt som negativt om något speciellt skulle inträffa. Våra möjligheter att investera har också förbättrats genom att man nu valt inriktning, och kan anpassa investeringarna efter detta.

Bättre än väntat

Trots att man ännu inte gjort bokslut för 1984 så verkar resultatet för Tillverkningsavdelningen hamna i stort sett enligt budget.

Siewert Babtist

Vi tar av oss hjälmen!

När vi så småningom tinat upp efter Kung Bores härjningar och våren och sommaren anländer är det många på FFV Underhåll i Malmslätt, som gleschvint far till jobbet medelst motorcykel. Skaran av hojåkare har dock vuxit så pass att den för oss anvisade parkeringsplatsen inte längre räcker till.

Förr i tiden fick vi MC-åkare köra in på området och parkera. Det kändes mycket tryggare, eftersom en uppställd MC för 50-60 tusen kronor är så oskyddad för plundring, sabotage och stöld.

Insändaren

Finns det ingen möjlighet att ordna en häckningsplats åt oss innanför grindarna? Varför inte mellan fd hälsocentralen och Materialteknik?

Om vakterna har svårt att identifiera oss med heltäckande hjälm, kan vi göra en överenskommelse att plocka av hjälmen vid grinden.

Jocke Glad, FF67

Spruta dig för Finland

Planerar Du tjänsteresa till Finland inom den närmaste tiden bör polioskyddet eventuellt kompletteras. Vanligen krävs fyra injektioner för fullgott skydd. Personer födda 1948-1959 bör även få en femte injektion.

På grund av den aktuella poliosituationen i Finland rekommenderas komplettering av polioskyddet om mer än fem år gått sedan senaste vaccinationen.

Tag kontakt med Hälsan tel 29 70 57.

En Glad, flera glada

Förslagskommittén samlades till sista mötet för 1984 för att dela ut tavlor och pengar till idérika förslagsställare.

– Det är dåligt med kvinnliga förslag, påpekade platschefen Ingvar Persson, när han skulle börja utdelningen.

– Det händer då och då att kommittén får behandla ett förslag från "damsidan" men det är sällsynt...

– I övrigt har det varit ett gott förslagsår. Inom koncernen har man delat ut närmare 600.000 kronor!

Följande ordinarie förslag belönades: Rauno Duvemalm, FP95, fick 2.100 kronor för sitt förslag till skyddsplåt för pumpaggregat.

Sven Lindeblad, FP66, har föreslagit en ny metod av slipning av tunga i ett servo. Kommittén har överlämnat ärendet till CFK för vidare behandling.

Leif Andersson, FF63, fick 1.200 kronor för förslag till monteringsverktyg för lingenomföring.

Lars Eriksson, FP70, fick 900 kronor

för sitt förslag att införa tätningsskåpa.

Jan Glad, FF67, fick 1.200 kronor för förslag till verktyg till kontrollampor.

Tommy Johansson, FT81, fick 1.800 kronor för sitt förslag till trimningsverktyg.

Förslagslotteriet

Vid dragningen i FFV förslagslotteri den 6 december gick sex vinster till Linköping. 267 förslag deltog i lotteriet och den totala vinstsumman var 26.700 kronor.

Vinnarna i Linköping var Gösta Ohlsson, Jonny Johansson, Rune Ahl, Karl-Axel Hjorthage, Jan Glad samt Lars-Erik Larsson och Olle Alsén, som gemensamt skickat in ett förslag. Med lotterivinsten fick var och en ett handmål kort av Stig Mannerfeldt.

Tavelpris

Vid samma tillfälle delades också tavlor ut till fyra förslagsställare, som fått fem förslag eller flera ersatta med minst 300 kronor vardera under den senaste 15-årsperioden. Det var första gången som Linköping hade med fyra

Att få fem förslag eller flera ersatta med minst 300 kronor under en femtonårsperiod är inte dåligt! Här är de fyra stolta tavelmottagarna: Frv Rune Ahl, Jan Glad, Kaj Nilsson och Raoul Björlin. Foto: Niklas Forslind.

förslagsställare!

Den Centrala Förslagskommittén (CFK) hade valt en tavla av Motala-konstnären och TV-tecknaren Christer Söder, "Blidväder".

Alla fick alltså en likadan tavla.

Här är den imponerande kvartetten: Rune Ahl, Raoul Björlin, Kaj Nilsson och (förstås!) Jan Glad.

att användarna får den service som behövs.

Rolf Alenius FL50 handlägger extern marknadsföring av datortjänster och samordning av ytterligare maskin- och programvara.

VAX-datorn är anskaffad som värd-dator i JAS 39-projektet och för konstruktionsstöd, CAD, men anläggningen har kapacitet även för andra uppgifter. Flera U-enheter har anmält sitt intresse, så ledningar för terminaler håller på att installeras.

Konferensrum K10 i T-huset har ställts i ordning så att vi kan ansluta sju terminaler. De kan också användas för utbildning.

Närmast i tur är utbildning för användarna. Vi ska hålla en kort, allmän kurs, och mera specialiserade kurser med inlånade lärare.

Det finns även utrymme för nya användare. Det finns säkert arbetsuppgifter som kan göras rationellare med datorns hjälp.

Hör gärna av dig till Roger Sundberg tfn 191 eller undertecknad tfn 298 om du är intresserad, eller bara nyfiken på vad VAX-datorn kan göra för nytta.

Sven-Arne Karlsson FF31

FOTNOT: Namnet VAX är tillverkarens typnamn på denna serie moderna datorer.

Dax för VAX i Malmslätt

LINKÖPING. Nu står den på plats, vår nya dator för tekniska beräkningar. Den ingår i TE-DAX-projektet (TEkniskt DAtorstöd vAXdatorer) som nu består av tre datorsystem VAX-11/750. De andra två datorerna har vi i Arboga.

Det är en överenskommelse inom IG JAS AB, att man ska använda VAX-datorer, som styrt valet av datorleverantörer. Datorerna ska i första hand vara värdatorer inom JAS-projektet vid framtagning av testprogram och program i olika system, såsom styrautomat, tröghetsnavigering och bränsle etc. I andra hand kommer datorerna att användas för konstruktionsarbete, CAD, beräkningsmodeller, budgetsimulering m m.

Cirka två miljoner kronor har utrustningen kostat hittills, och drygt 800 000 kronor har investerats i programvara. Förutom själva datorn har ett 15-tal bildskärmsterminaler, skrivare och plottrar anskaffats. Dessutom en arbetsstation för CAD. Den består av en speciell terminal, kopieringsutrustning och en ritmaskin.

Digital Equipments VAX-datorer är stora på marknaden, varför de flesta tillverkare av bildskärmsterminaler, skrivare och övrig utrustning anpassat sina produkter så att de kan anslutas till VAX-datorer.

Utbudet på marknaden är mycket stort och nyheter kommer ständigt. Det har inte varit lätt att välja det som vi tror är bäst för FFV-U.

Anskaffningen, som påbörjades i våras, har handlagts av en grupp med Rolf Alenius som ansvarig. Till sin hjälp har han haft Roger Sundberg FF36, Jan Norgren FL30, Runo Tirholm FA29, Björn Melkersson SL55 och undertecknad. Björn har varit med från början och fick därför möjlighet att utverka rabatter och teckna avtal med de olika leverantörerna. När det gäller CAD har även Bertil Hellberg FF86 medverkat.

Naturligtvis har vi även haft stor nytta och hjälp av att man på division Avionik redan anskaffat motsvarande datorsystem. Här har Anders Forss och Stefan Andersson AS60 och Folger Hedberg AF05 välvilligt ställt sina kunskaper till förfogande.

Driften av såväl VAX-datorn som vår gamla HP 1000-anläggning handhas av UNDERHÅLLSSYSTEM FF31. Där är det Roger Sundberg och Gerd Lindgren FF36 som ser till att allt fungerar, och

Registrerade handlingar saknas

Det saknas registrerade handlingar hos oss på Centralexpeditionen. Det gäller handlingar från 1983 och 1984.

Titta igenom pärmar och lådor och se om ni inte har registrerade handlingar med nedanstående stämpel liggande!

Om du har någon registrerad skrivelse så skicka den till oss på Centralexpeditionen, SA51. Ta gärna en kopia om du anser att du behöver det. Men det är oerhört viktigt att alla registrerade handlingar arkiveras hos oss.

Så därför - hjälp oss är ni snälla!

Marie Lundberg

Pimpelrättelse

FFV-mästerskapet i pimpelfiske går som planerat den 23 februari. Ja!

Men CVM-mästerskapet går senare!

Vi ber om ursäkt för misstaget i föregående nummer av U-Aktuellt.

Ett varmt tack till företaget och SF avd 2112 för de vackra julblommorna.

Roland Wilhelmsson,
svetsverkstan

Mitt stora och varma tack till chefer och alla arbetskamrater vid FFV/U i Linköping, QF Flyg, FMV-provningsavdelning och FCTF lf 72 för den överväldigande uppvaktningen i samband med min pensionsavgång.

Alla avskedsgåvor, blommor, Norrlands-flygning, den oförglömliga festen på mässen i kamraters glada lag, pensionärlunchen med gåva från företaget och alla de värmande orden kommer för alltid att påminna om de många fina människor jag haft förmånen att samarbeta med under närmare 47 år.

Tack alla!

Berthold Johansson

Ett hjärtligt tack till er alla för de fina presenterna jag fick på min sista arbetsdag på division Basmateriel.

Lasse Bergqvist, BM43

Ändrade tider för Sparbanken

Arboga Sparbank meddelade oss härmed att de har ändrat sina öppettider från och med den 1 februari 1985.

Från och med idag gäller följande tider:

Måndag-onsdag, samt fredag klockan 09.30-15.00. Torsdag klockan 09.30-17.30.

I fortsättningen gäller det således att komma ihåg sina Sparbanksärenden på torsdagseftermiddagarna!

Ett varmt tack för julhälsning och julblommor från fack och företag.

Annie Saxin, MA93

Ett hjärtligt tack för present och blommor jag fick vid min pensionering.

Birger Eriksson, AM55

Mitt varma tack till företaget och FCTF lf 107 för de vackra julblommorna.

Ulla Ohman, SP42

Vårt varmaste tack för presenter, blommor och andra vänskapsbevis i samband med vår pensionering.

Vi ser tillbaka på många trivsamma år och önskar företaget och våra arbetskamrater en fortsatt ljus framtid.

Arne och Gunnel Rydeborg

Ett varmt och hjärtligt tack till företag, fack och arbetskamrater för blommor och presenter som jag fick i samband med min avgång.

Nils Schön, AK42

Ett varmt tack till arbetskamrater och FCTF för den fina uppvaktningen på min 50-årsdag.

Åke Dagerhäll, EP20

FFV MÄSTERSKAP I PIMPELFISKE

VID SJÖN JÄRNLUNDEN
SÖDER OM LINKÖPING.

ANMÄLAN TILL HANS-ERIK LARSSON,
TEL: 2546. SENAST DEN 6 FEBRUARI.

U-AKTUELLT 1985

Ansvarig utgivare: Tommy Johansson
Redaktör: Britt Blom, SD05
Redaktion: Ingemar Lindstrand, SD50
Ann Wilson, SD54
Hans Brännström, BK20
Adress: FFV Underhåll
732 81 Arboga
Telefon: 0589/81859

PRESS—STOPP! Onsdagen den 30 januari 1985

HKP-jobb till Linköping

I måndags, den 28 januari, skrev FFV kontrakt med SAAB INSTRUMENTS AB, Jönköping, om modifiering av nio helikoptrar typ MBB BO 105.

SAAB INSTRUMENTS AB är huvudleverantör. Vårt antagande består dels i att byta tak på helikoptrarna, en anpassning till SAABs observationssikte, dels installation av elektronikenheter.

Första helikoptern ska modifieras vid FFV Underhåll i Linköping med start under maj.

De övriga åtta ska modifieras utomlands under 1986.

Arbetet berör i första hand flygplanverkstaden och konstruktionssektionen i Linköping.

Halkkörning i Arboga

Försvarets Motorklubb arrangerar tillsammans med Bilkåristerna och FFV-U trafiksäkerhetskommitte' halkkörning söndagen den 3 februari kl 10-13, på flygfältet (taxibanan) öster om Säterbo kyrka.

Du får öva bromsning i olika väglag, bromsning med undanmanöver samt hävande av sladd.

Försäkring är ordnad av FMK.

Vid dåligt väder eller temp. under -15° inställs övningen.

Alla anställda vid FFV och Ur är välkomna!

Ta gärna med familjen!